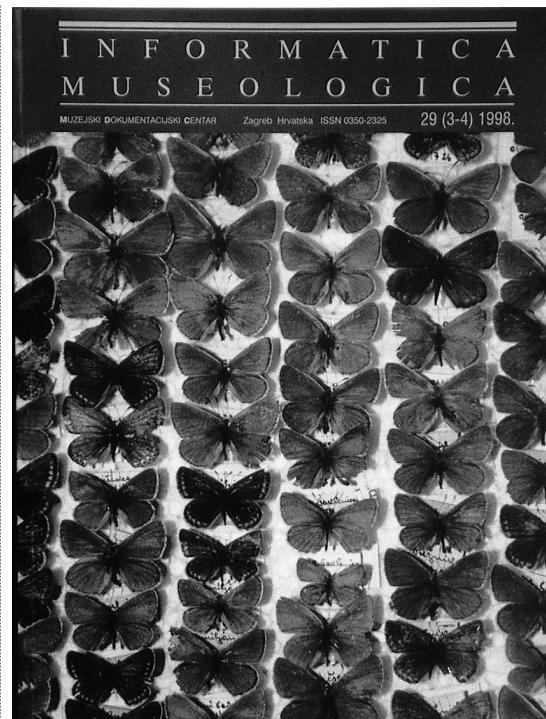
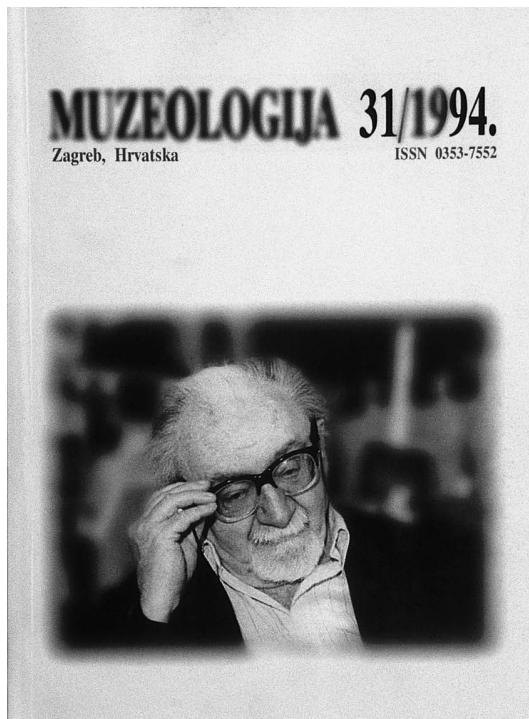

IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJSKOG DOKUMENTACIJSKOG CENTRA

IM 32 (3-4) 2001.
TEMA BROJA
TOPIC OF THIS VOLUME

VIŠNJA ZGAGA □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

sl.1 Naslovica "Muzeologije" iz 1994. godine s fotografijom dr. Antuna Bauera, osnivača MDC-a
Foto: MDC-a; snimio: Boris Krstinić

sl.2 "Informatica Museologica"
Foto: MDC-a; snimio: Boris Krstinić

Retrospektivni pregled izdavaštva MDC-a ujedno je i najzornija slika razvoja naše ustanove, njene transformacije i sposobnosti da na izazove odgovori ako ne možda uvijek ono barem konstruktivno.

Centar kao mjesto dotoka, priljeva ili pak ciljanog prikupljanja podataka iz širokog raspona muzejske djelatnosti, nastoji registrirati sve ono što muzejski predmet znači, koje sve aktivnosti generira i ostvaruje kako bi potvrdio svoj smisao; smisao u dalnjem istraživačkom radu, u prikazivanju baštine i njenoj interpretaciji ili pak u motiviranju za daljnja učenja i novu kreaciju.

I kako su muzeji pronašli i stalno nalaze mnoge načine priopćavanja svojih uistinu vrlo različitih sadržaja, od izložaba, predavanja, radionica, specijaliziranih vodstava do već vrlo različitih žanrova izdavaštva, tako je i MDC brusio i preispitivao svoj smisao i granao i prilagodavao svoje aktivnosti, imajući uvijek motiv *unapređenja muzejske djelatnosti i populariziranje muzejske baštine* kao osnovnu zadaću ustanove.

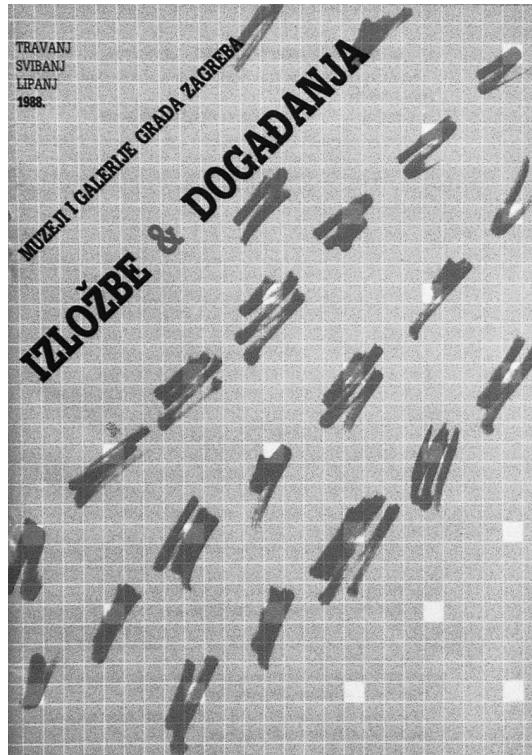
U tom je izdavaštvo uvijek zauzimalo ključnu ulogu jer ne samo što se godinama izdavačka produkcija svih muzeja mogla naći u ovom Centru već je i MDC po prirodi stvari različite podatke obradivao i sistematizirao kako bi djelovao na razvoj i veću dinamiku unutar struke i kako bi pomogao u recepciji muzejske baštine u zajednici.

MDC je započeo svoju djelatnost izdanjem zbornika *Muzeologija* 1953. godine zamišljenog kao zbornika za muzeološku problematiku. Ta prva izdanja rađena u kući, oskudno opremljena, bila su namijenjena muzejskim stručnjacima kako bi ih informirala i stručno obrazovala. Prema uredničkoj koncepciji dr. Antuna Bauera i časopis *Muzeologija* i časopis *Informatica Museologica* od 1970. godine razmatraju do danas sve aktualne probleme muzeja, prate sve teoretske i praktične rezultate muzeja, potiču i objavljaju nova istraživanja. Oni su istinski kroničari muzeja i muzejske struke, ali i osnova stručno-znanstvenog aparata

sl.3 "Muzeji i galerije Hrvatske" iz 1992. i englesko izdanje iz 1993. godine.
Fototeka MDC-a; snimio: Boris Krstinić

sl.4 Publikacija "Izložbe&dogadanja" izlazila je od 1987.-1991.
Fototeka MDC-a; snimio: Boris Krstinić

pomoću kojeg se obrazuje muzeologija kao znanstvena disciplina.

Izdanja vezana uz knjižnicu, jedinu specijaliziranu muzeološku knjižnicu na puno širim prostorima nego što je to naša zemlja - knjižnicu koja danas sadržava 35.000 svezaka, 2.500 rukopisa, 211 magisterija i doktorata, 340 naslova periodike, i čiji se fond svake godine poveća za 800 do 1.000 naslova, govore o pokušajima uspostavljanja veza i između tog vrijednog fonda i užega, profesionalnoga kruga i šire publike.

Tematske bibliografije *Prinove* anotirane bibliografije novih izdanja (koje je danas moguće pretraživati i elektroničkim putem), 20 godina izlaganja cijelokupne izdavačke produkcije muzeja i galerija unutar smotre izdavaštva, Interliber, jasno govori o pokušaju približavanja specifičnog muzejskog izdavaštva muzejskim stručnjacima a i široj ne-muzejskoj publici. Ta tradicionalna manifestacija, čija obljetnica je i povod za ovaj skup, realna je osnova novih razvojnih programa koji se pripremaju u Centru. Želimo uspostaviti trgovinu-knjižaru-museum shop koji će u osnovi imati stalnu prodaju mujejskog izdavaštva.

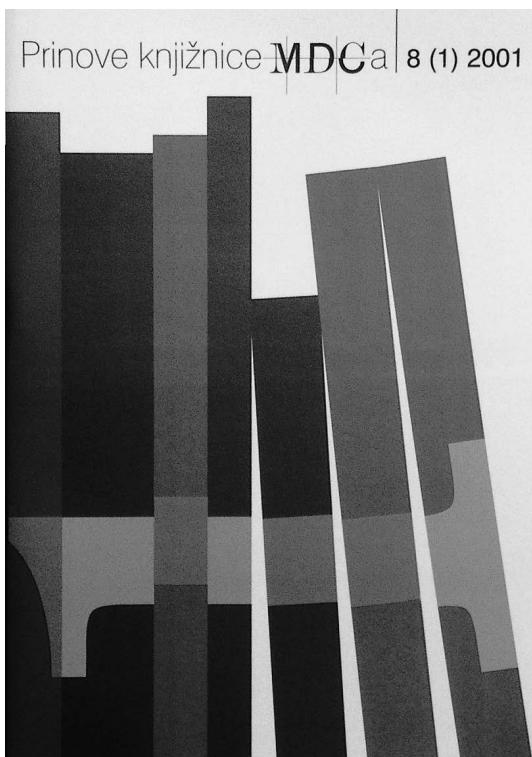
Inicijativa i prvi projekti uvođenja novih tehnologija u mujejski rad potaknuti su i realizirani u MDC-u; časopis koji je pratio tu aktivnost, usmjeravao je i nadopunjavao relevantnim informacijama s tog područja prenoseći i aktualna svjetska iskustva bio je *Bilten o informatizaciji mujejske djelatnosti* (1990. god.). Zadnji broj koji je izšao 1998. godine objavljen je i u elektroničkom izdanju.

MDC je mjesto prikupljanja različitih vrsta dokumenata:

izvješća, programa, elaborata, projekata ali i mjesto odakle se šalju mnoge, različito strukturirane anketе - sve one imaju cilj da svi zainteresirani, a oni nisu dakako samo iz svijeta muzeja, imaju ažurnu i relevantnu informaciju. Iz svih tih podataka generiraju se publikacije koje po određenom konceptu predstavljaju cjeloviti pregled pojedinog segmenta mujejske djelatnosti: od vodiča *Muzeji, galerije i zbirke u SR Hrvatskoj* (izdanje 1981.), vodiča *Muzeji i galerije Hrvatske* (izdanje 1992.) na hrvatskom i engleskom jeziku do posebnog izdanja pregleda *Hrvatski muzeji 1* na CD-ROM-u pionirskog izdanja primjene novih tehnologija, u sustavnom populariziranju hrvatske kulturne baštine *Vodič kroz muzeje i galerije Zagreba i okoline* (njemački, engleski i hrvatski) i već zaboravljenoga kvartalnoga kalendara izložaba Zagreba *Izložbe & dogadanja*, koji je izlazio od 1987. do 1991. godine do *Vodiča muzeja i galerija Zagreba za nastavnike osnovnih škola*.

Prije sedam godina započeli smo izdavati *Izvješća zagrebačkih muzeja*, godišnji pregled rezultata vrlo složenog i raznovrsnog rada muzeja, a prošle smo godine proširili temu i na sve hrvatske muzeje. Ta dva projekta jedinstveni su izvor svakog analitičnijeg i studeoznijeg promišljanja mujejske djelatnosti, njena konteksta unutar baštine, kulturnog identiteta ovog prostora. Ne postoji danas u Hrvatskoj niti jedna kulturna djelatnost, kao što je upravo mujejska, koja ovim izdanjima, faktografski i jasno prikazuje rezultate svoga rada.

Sve ove publikacije zahtijevaju veliki angažman ne samo u smislu prikupljanja, obrade i redakcije već je njihov smisao, zbog kratkotrajnosti vrijednosti podata-

ka, ispunjen tek onda ako dođe do zainteresiranog čitaoca.

Projekt registracije ratnih šteta na muzejskoj gradi i muzejskim zgradama "pokrili smo" registrom šteta na muzejima objavljenom na engleskom jeziku tijekom rata - ta publikacija imala je veliku važnost u obavještavanju međunarodne zajednice o ratnim štetama. Sintezu rada na štetama objavili smo u knjizi *Ratne štete na muzejima i galerijama u Hrvatskoj* (hrvatska i engleska verzija), a u pripremi je opsežan projekt o ratnim štetama na muzejskoj gradi, koji radimo za UNESCO.

Važnost fizičke zaštite muzejskog predmeta u muzeju, autentičnog i po tome jedinstvenog, nikada nije dovoljno često naglašavati. Već 1974. objavljen je priručnik *Konzerviranje i restauriranje muzejskih predmeta, Upute za zaštitu pokretne kulturne baštine u muzejima i galerijama*, uoči rata, 1991. godine, a ovih dana promoviramo i početak, nadamo se serije izdanja novih priručnika preventivne zaštite predmeta u muzejima, *Priručnik za preventivnu zaštitu slika*.

Premda izložbena djelatnost nije naš izvorni medij komunikacije s publikom, dvije godine zaredom u suradnji s Muzejem Mimara organizirana je izložba *Zbrda - zdola*, koja je uključivši predmete iz mnogih zagrebačkih muzeja problematizirala temu muzejskog predmeta - i njegova konteksta, te je za tu priliku i izdan manji katalog.

Završit ću s izložbom plakata našeg centra, jedine muzejske zbirke koje posjedujemo, koji Centar već 21 godinu izdaje u povodu Međunarodnog dana muzeja. Izložba je održana u Muzeju Mimara i Arhitektурном

muzeju u Ljubljani, Slovenija - o tom jedinstvenom ciklusu plakata mnogo je već govoreno a podsjećam da je zadnjih deset plakata dobilo četiri velike međunarodne nagrade.

sl.5 Naslovica publikacije "Prinove knjižnice MDC-a"

Fototeka MDC-a; snimio: Boris Krstinić

sl.6 Naslovica publikacije "Bilten o informatizaciji muzejske djelatnosti"

Fototeka MDC-a; snimio: Boris Krstinić

sl.7 CD-ROM "Hrvatski muzeji I"

Fototeka MDC-a; snimio: Boris Krstinić

